



AGENTÚRA PRE RIADENIE DLHU A LIKVIDITY

Výročná správa o činnosti ARDAL za rok 2014

Bratislava, marec 2015

Daniel Bytčánek
riaditeľ

Obsah

1. Identifikácia organizácie.....	3
Predmet činnosti ARDAL	3
2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho poslanie	5
4. Činnosti a ich náklady	6
Náklady ARDAL	7
5. Rozpočet	8
Príjmy ARDAL	8
Výdavky ARDAL	8
Bežné výdavky	9
Kapitálové výdavky	10
6. Personálne otázky	11
7. Ciele a prehľad ich plnenia	12
8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2014	13
8.1. Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2014 zo strany ústredného orgánu	20
9. Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL	22
Zoznam použitých skratiek	22

1. Identifikácia organizácie

Názov: Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
Adresa: Radlinského 32, 813 19 Bratislava
Rezort: Ministerstvo financií SR

Manažment organizácie:

Štatutárny zástupca:	Ing. Daniel Bytčánek	riaditeľ
Členovia vedenia:	Ing. Tomáš Kapusta, CSc., Ing. Peter Šándor Mgr. Alena Delinčáková Ing. Ján Tencer Zastupovaný riaditeľom	vedúci odboru riadenia dlhu vedúci odboru riadenia likvidity a zabezpečovacích operácií vedúca odboru riadenia rizík/Middle Office vedúci odboru všeobecnej správy a osobného úradu vedúci odboru Back Office
Kontaktné údaje:	Telefón: Fax: e-mail: Internetová stránka:	+421 2 57262513 +421 2 52450381 ardal@ardal.sk www.ardal.sk

Predmet činnosti ARDAL

Poslaním a hlavnou úlohou ARDAL v rámci systému Štátnej pokladnice je vykonávanie činností súvisiacich s efektívnym a hospodárnym riadením verejných financií v oblasti zabezpečovania permanentnej likvidity štátu, finančného krytia štátneho dlhu a deficitu štátneho rozpočtu pri akceptovateľných finančných rizikách. Za týmto účelom vykonáva množstvo obchodných operácií a finančných transakcií na finančnom trhu.

ARDAL bola zriadená zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý vymedzuje základný rámec jej poslania, kompetencií, úloh a zodpovedností. Podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov je ARDAL rozpočtovou organizáciou a v súlade s týmto zákonom je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva financií Slovenskej republiky. Podľa zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších zmien a doplnkov ARDAL je obchodník s cennými papiermi.

Výkon činností ARDAL musí byť v súlade s ďalšími zákonmi a právnymi predpismi z oblasti obchodného, finančného a bankového práva. Napr. zákon č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách v aktuálnom znení, zákon č. 530/1990 Zb. z. o dlhopisoch, zákon č. 510/2002 Z. z. o platobnom styku, zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti, tiež aj smernice EÚ a medzinárodné právo (anglosaské právo, nemecké právo a pod.), podľa ktorého sa emitujú štátne cenné papiere, najmä štátne dlhopisy v eurozóne a na finančných trhoch mimo európskeho priestoru v zahraničí.

Dôležité pre funkčnosť a činnosť ARDAL sú tiež zákony a právne predpisy upravujúce obchodné, občianske, finančné, daňové právo a zákony upravujúce zamestnanecké právne vzťahy.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Základným poslaním a hlavnou úlohou ARDAL v rámci systému ŠP je zabezpečovanie činností súvisiacich s efektívnym a hospodárnym riadením finančného krytia štátneho dlhu a deficitu ŠR, s riadením likvidity štátu a ŠP na dennej báze pri akceptovateľných finančných rizikách. Za týmto účelom vykonáva množstvo obchodných operácií a finančných transakcií na finančnom trhu v mene a na účet MF SR.

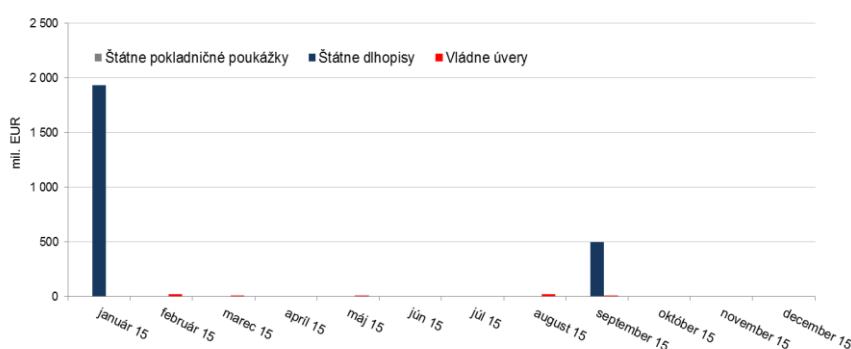
Od roku 2015 platí nová, vládou SR schválená Stratégia riadenia štátneho dlhu pre roky 2015 až 2018. Splnenie kritérií a požiadaviek Stratégie riadenia dlhu pre roky 2011 až 2014, dosiahnuté výsledky v parametroch portfólia štátneho dlhu a očakávaný vývoj v nasledujúcich rokoch umožnili pripraviť portfólio na zmenu parametrov v novej stratégii riadenia dlhu s cieľom prísnejšieho posudzovania rizík portfólia a z toho plynúceho pomalšieho poklesu

nákladov. V roku 2015 sa tak bude ARDAL prvý rok riadiť novo schválenou stratégiou riadenia dlhu, ktorá je už štvrtou v poradí.

V nasledujúcom období sa bude ARDAL usilovať o čo najväčšiu transparentnosť emisnej politiky, o zlepšenie infraštruktúry predaja štátnych cenných papierov a o zlepšenie likvidity slovenských štátnych cenných papierov na sekundárnom trhu. Tomuto zámeru pomôže aj nová platforma pre obchodovanie na sekundárnom trhu, ktorá bude v spolupráci s primárnymi dealerami zavedená v priebehu roka 2015. Rovnako bude vylepšená webová stránka ARDAL, ktorej cieľom bude zlepšiť infraštruktúru predaja štátnych cenných papierov a zlepšiť kvalitu komunikácie s investormi. Webová stránka bude umožňovať jej užívateľom prístup k aktuálnym údajom o štátnom dlhu a jeho rizikových ukazovateľoch v reálnom čase.

Snahou ARDAL bude bezproblémovo zabezpečiť splácanie záväzkov štátneho dlhu a krytie deficitu štátneho rozpočtu v predpokladanej hodnote 5 800 mil. Eur. Na nasledujúcom grafe je znázornená splatnosť istín štátnych cenných papierov a vládnych úverov, ktoré okrem deficitu štátneho rozpočtu tvoria podstatnú časť záväzkov.

Graf č. 1: Splatnosť istín štátnych cenných papierov a vládnych úverov v roku 2015



Na finančné krytie záväzkov štátu bude ARDAL v prevažnej miere získavať zdroje z predaja štátnych dlhopisov prostredníctvom syndikátov a aukcií, ktoré aj v roku 2015 budú realizované v súlade so schváleným harmonogramom emisií a aukcií štátnych cenných papierov na rok 2015. ARDAL predpokladá, že malá časť tejto finančnej potreby môže byť krytá aj ŠPP a vládnymi úvermi.

V roku 2015 ARDAL plánuje otvoriť najmenej dve nové línie štátnych dlhopisov. S ohľadom na fungovanie finančných trhov a na dopyt investorov budú v prípade vhodných podmienok otvorené nasledovné štátne dlhopisy:

Štátny dlhopis - splatnosť 12 rokov, celková nominálna hodnota 3 000 mil. Eur, pevná úroková sadzba kupónu (vydaná v januári 2015).

Štátny dlhopis - splatnosť 5 až 7 rokov, celková nominálna hodnota 3 000 mil. Eur, pevná/pohyblivá úroková sadzba kupónu, alternatívne s dlhšou dobou do splatnosti v prípade, že to umožní aktuálna situácia na finančných trhoch.

Ďalšie línie dlhopisov môžu byť otvorené podľa potrieb riadenia štátneho dlhu a požiadaviek investorov. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2015 ARDAL plánuje uskutočňovať predajné aukcie dlhopisov raz mesačne, pričom podľa potrieb riadenia likvidity krytia dlhu a podľa požiadaviek investorov bude možné uskutočniť v jednom aukčnom dni aukciu viacerých štátnych dlhopisov. Všetky aukcie sú z dôvodu flexibility v harmonograme uvedené „na rozhodnutie“, pričom ARDAL bude rozhodovať o ponúkaných dlhopisoch na základe komunikácie s primárnymi dealerami a ponúkané dlhopisy budú zverejnené na začiatku každého kalendárneho mesiaca v pravidelnom mesačnom reporte.

Prehľad plánovaných aukcií štátnych dlhopisov v roku 2015

Deň aukcie	Deň vysporiadania	Dlhopis	ISIN	Typ aukcie
19.01.2015	21.01.2015	ŠD 219, ŠD 226	SK4120008301, SK4120009234	konkurenčný predaj
16.02.2015	18.02.2015	ŠD 223, ŠD 227	SK4120008871, SK412000976	konkurenčný predaj
16.03.2015	18.03.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
20.04.2015	22.04.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
18.05.2015	20.05.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
15.06.2015	17.06.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
20.07.2015	22.07.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
17.08.2014	19.08.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
21.09.2015	23.09.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
19.10.2015	21.10.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
16.11.2015	19.11.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj
14.12.2015	16.12.2015	na rozhodnutie		konkurenčný predaj

Prehľad otvorených (nedopredaných) línií dlhopisov k dispozícii pre aukcie k 01.01.2015

Dlhopis	ISIN	Bloomberg	Dátum vydania	Dátum splatnosti	Vydaný h [mil. Eur]	Na predaj [mil. Eur]
ŠD 219	SK4120008301	SLOVGB 4 % 01/19/17	19.01.2012	19.01.2017	2 770,6	229,4
ŠD 223	SK4120008871	SLOVGB 3 % 11/15/24	15.11.2012	15.11.2024	1 932,0	1 068,0
ŠD 226	SK4120009234	SLOVGB 1 ½ 11/28/18	28.05.2013	28.11.2018	1 895,5	1 104,5
ŠD 227	SK4120009762	SLOVGB 3 % 01/16/29	16.01.2014	16.01.2029	1 756,3	1 243,7

ARDAL plánuje počas roka 2015 vydať dve nové emisie ŠPP so splatnosťou 9 mesiacov a 1 rok. Prvá emisia bola otvorená v januári 2015 a druhá je naplánovaná na jún 2015. Každá bude v celkovej hodnote 1 000 mld. Eur. V prípade potreby a požiadaviek trhu môžu byť počas roka vydávané aj ŠPP s kratšou dobou do splatnosti (3 mesačné a 6 mesačné).

3. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho poslanie

ARDAL svojim postavením, činnosťou, povinnosťami a úlohami nepodlieha režimu Opatrení na zdokonalenie kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, ktoré vláda SR schválila uznesením č. 1370/2002, a preto nevznikla potreba a dôvody pre uzatvorenie kontraktu medzi ARDAL a MF SR.

4. Činnosti a ich náklady

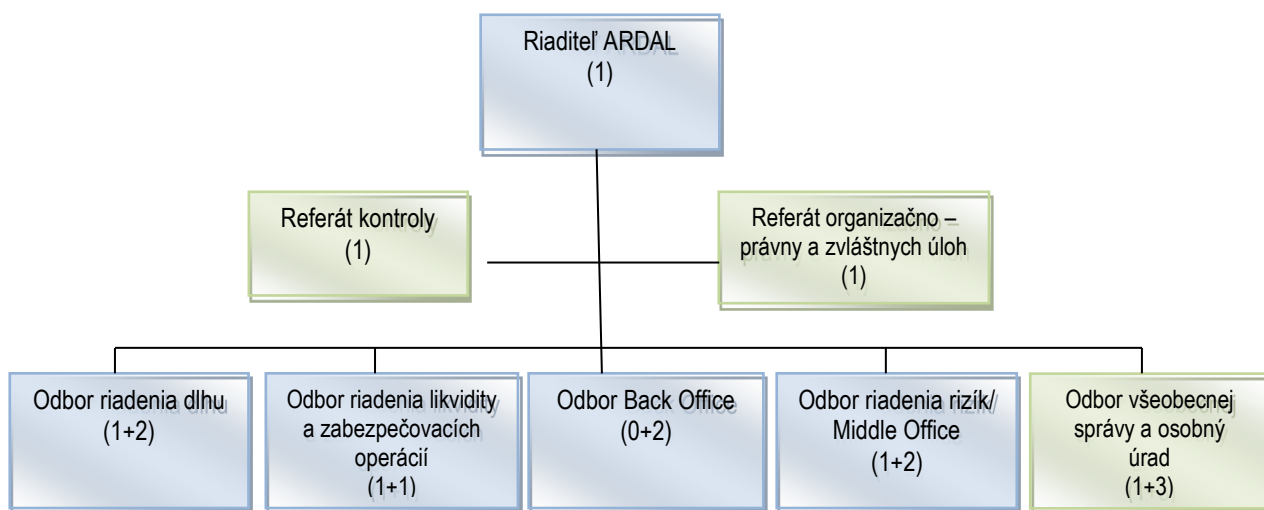
Hlavnú činnosť ARDAL v priebehu roku 2014 vykonávalo celkom 11 zamestnancov vrátane manažmentu. Títo zamestnanci v súlade s platnou legislatívou v súčinnosti a v spolupráci s MF SR a ostatnými vecne príslušnými inštitúciami zabezpečovali aktivity, úlohy a povinnosti súvisiace s riadením, organizovaním a splácaním štátneho dlhu, s permanentným zabezpečovaním likvidity štátneho rozpočtu pri akceptovateľnej miere rizík, hospodárnosti a efektívnosti verejných prostriedkov. Za týmto účelom vykonávali nasledovné obchodné a finančné operácie:

- metodika, organizácia a príprava dokumentácie, koordinácia, zabezpečovanie predaja syndikovaných emisií a aukcií ŠD a ŠPP domácim a zahraničným investorom a súvisiace ostatné činnosti spojené s predajom a prevodom vlastníckych práv k ŠCP,
- výplata istín, kupónov a ostatných náležitostí k štátnym cenným papierom,
- vykonávanie obchodných a finančných operácií nástrojmi súvisiacimi s riadením štátneho dlhu, operácií s finančnými derivátmi súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity,
- riadenie a zabezpečovanie predčasného splatenia štátneho dlhu vrátane spätného odkúpenia nesplateného štátneho dlhu,
- finančné a obchodné operácie na finančnom trhu na preklenutie dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu, na zabezpečenie likvidity systému štátnej pokladnice a zhodnocovanie prebytku dočasne voľných finančných prostriedkov,
- vysporiadanie vykonaných finančných operácií, obchodov, vedenie obchodných evidencií a spracovanie podkladov pre účtovníctvo MF SR,
- permanentné udržiavanie, rozvoj, modernizácia, rozširovanie funkčnosti a bezpečnosti IS ARDAL a informačno – komunikačnej technológie pre hlavnú činnosť,
- tvorba interných riadiacich aktov za oblasť hlavnej činnosti,
- spracovanie podkladov a stanovísk k materiálom a dokumentom, ktoré súvisia s riadením dlhu, likvidity a zabezpečovacích operácií.

Podporné činnosti ARDAL zabezpečovalo 6 zamestnancov. V rámci nich vykonávali najmä aktivity, povinnosti a úlohy spojené s prevádzkou ARDAL a jej fungovaním vo verejnom sektore, ako rozpočtovej organizácie, ktorá je začlenená do kapitoly MF SR:

- spracovanie metodiky, riadenie, organizovanie a vedenie ekonomickej agendy ako rozpočtovej organizácie,
- riadenie a správa ľudských zdrojov a personalistiky,
- zabezpečenie personálnej a mzdovej agendy a agendy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vedenie a zabezpečenie právnej agendy, ochrany osobných údajov, vrátane legislatívnej iniciatívy pri zmenách všeobecných právnych predpisov,
- správa a evidencia zmlúv a podobných dokumentov,
- riadenie a evidencia vnútorných predpisov a súvisiacej činnosti,
- metodika, výkon internej kontroly, spolupráca a súčinnosť pri výkone externej kontroly vrátane plnenia súvisiacich úloh,
- komunikácia a súčinnosť s externými orgánmi, organizáciami a fyzickými osobami za oblasť podporných činností, vrátane komunikácie s verejnosťou podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Organizačná štruktúra a personálne začlenenie 17 zamestnancov v roku 2014:



Legenda:

Hlavná činnosť

Podporná činnosť

ARDAL v priebehu roku 2014 pripravila nový štatút, organizačný poriadok a novú organizačnú štruktúru, ktoré nadobudli účinnosť k 1. 1. 2015.

Náklady ARDAL

Celkové náklady, ich rozdelenie v členení na náklady hlavnej činnosti ARDAL (riadenie likvidity a zabezpečovacích operácií, riadenie štátneho dlhu, Back Office, riadenie rizík/Middle Office) a na náklady podporných činností (všeobecná správa, osobný úrad, organizačno-právna agenda, interná kontrola, administratívno-správne činnosti) v roku 2014 sú v nasledujúcej tabuľke:

Tab. č. 1: Prehľad nákladov na činnosť ARDAL

v Eurách

Ukazovateľ	Náklady na hlavnú činnosť	Náklady na podpornú činnosť	Náklady celkom
Náklady celkom	1 224 493	244 945	1 469 438
Z toho :			
Materiálové náklady	43 724	23 543	67 267
Služby	472 279	39 399	511 678
Finančné náklady	9 618	5 179	14 797
Mzdové a ostatné osobné náklady	343 628	137 812	481 440
Náklady sociálneho poistenia	124 094	36 441	160 535
Náklady na odpisy majetku	231 150	2 571	233 721

Poznámka: Nepriame – režijné náklady boli rozdelené na hlavnú činnosť a ostatné činnosti podľa počtu zamestnancov zabezpečujúcich tieto činnosti.

5. Rozpočet

Správca kapitoly MF SR rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2014 v súlade so zákonom č. 473/2013 Z.z. o štátnom rozpočte rozpisal záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre ARDAL na rok 2014. Limit celkových výdavkov bol v sume 1 871 065 Eur, ktorý v zásade vytvoril predpoklad pre pokrytie celkových výdavkov pre plynulú prevádzku.

V priebehu roka bol rozpočet upravený v oblasti výdavkov na konečnú sumu 1 450 170 Eur. V čerpaní výdavkov sa vykázala úspora len 466 Eur.

Plnenie príjmov a čerpanie rozpočtu ARDAL bolo v súlade s upraveným rozpočtom:

Tab. č. 2: Prehľad vybraných ukazovateľov rozpočtu

v Eurách / v %

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2014		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
A	1	2	3	3 : 1	3 : 2
Príjmy	0	0	0	0	0
Bežné výdavky (600)	1 848 015	1 228 242	1 227 920	66,4	100,0
Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	356 655	481 440	481 440	135,0	100,0
- z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV štátnych zamestnancov	287 655	368 700	368 700	128,2	100,0
Poistné a príspevok do poisťovní (620)	124 651	160 539	160 535	128,8	100,0
Tovary a služby (630)	1 365 709	586 124	585 806	42,9	99,9
Bežné transfery (640)	1 000	139	139	13,9	100,0
Kapitálové výdavky (700)	23 050	221 928	221 784	962,2	99,9
Výdavky spolu (600+700)	1 871 065	1 450 170	1 449 704	77,5	100,0

Príjmy ARDAL

Prínosy a efektívnosť činnosti ARDAL sa prejavujú v nižších výdavkoch na financovanie štátneho dlhu a deficitu štátneho rozpočtu, ktoré sú rozpočtované v kapitole Všeobecná pokladničná správa. Schválený, rozpisovaný a upravený rozpočet ARDAL na rok 2014 z toho dôvodu nepredpokladal žiadne príjmy. Obdobne ani v skutočnosti ARDAL nevykázala mimoriadne príjmy.

Výdavky ARDAL

Rozpisom ukazovateľov ŠR na rok 2014 sa vytvoril priestor pre plynulé financovanie potrebných výdavkov ARDAL len v ich celkovom objeme, ale nie v štruktúre ďalších záväzných ukazovateľov. Nevyhnutné predpoklady pre plynulé financovanie všetkých výdavkov v rozpočte ARDAL sa vytvárali až v priebehu roku 2014 formou rozpočtových opatrení.

V priebehu roku 2014 časť rozpočtových prostriedkov bolo presunutých do spoločnosti DataCentrum. Tento presun sa vykonal z dôvodu, že spoločnosť DataCentrum zabezpečovala priamo pre IS ARDAL niektoré nákupy a činnosti. Išlo o nákup a obnovu IKT a jej podporu a udržiavanie. ARDAL týmto spôsobom použila rozpočtové výdavky v sume 350 886 Eur, ktoré sa však prejavili vo vyššom rozpočte a v čerpaní výdavkov v spoločnosti DataCentrum a v znížení rozpočtovaných a skutočných výdavkov v ARDAL.

Okrem uvedeného presunu ARDAL alokovala v roku 2014 časť rozpočtových prostriedkov na projekty rozvoja, modernizácie a rozšírenia funkčnosti IS ARDAL a IKT v celkovej sume 340 707 Eur. Tieto projekty budú ukončené až v roku 2015, kedy vznikne aj reálna potreba úhrad faktúr za ich realizáciu. Nadväzne na túto skutočnosť, boli tieto účelové finančné prostriedky presunuté podľa § 8 zákona č. 523/2003 Z.z. o rozpočtových pravidlách z roku 2014 a čerpanie v roku 2015. Týmto rozpočtovým opatrením sa teda znížil rozpočet a jeho čerpanie v roku 2014 s tým, že o uvedenú sumu sa zvýši rozpočet a jeho plnenie v roku 2015.

V prevádzkovej oblasti sa úpravy rozpočtu týkali hlavne mzdových prostriedkov tak, aby sa udržala výška priemernej mzdy dosiahnutej v roku 2013 a jej schválená valorizácia v roku 2014 pri skutočnom počte 17 zamestnancov.

Nadväzne na uvedené možno konštatovať, že rozpočet ARDAL bol v priebehu roku 2014 upravený zmenou rozpisovaných záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu prostredníctvom 13 rozpočtových opatrení na konečnú sumu 1 450 170 Eur. Skutočné výdavky boli v hodnote 1 449 704 Eur a v porovnaní s upraveným rozpočtom sa dosiahla minimálna úspora 466 Eur.

Medziročný rast celkových skutočných výdavkov v roku 2014 oproti predchádzajúcemu roku 2013 bol vyšší o 124 353 Eur, čím sa dosiahol ich rast na úroveň 109,4 %.

Rovnako, ako v predchádzajúcich obdobiach, aj v roku 2014 chýbalo systémové riešenie problémov pri rozpise záväzných ukazovateľov rozpočtu ARDAL, ktoré by vytvorilo predpoklad štandardnej prevádzky ARDAL a rozvoja IKT už v rozpise výhľadu na trojročné obdobie rozpočtu.

Vecné potreby, osobitosť činností a úloh neposkytli pre ARDAL priestor pre využitie projektov spolufinancovaných z prostriedkov EÚ, a preto ani v skutočnosti v rozpočtovom roku 2014 ARDAL nečerpala takéto prostriedky.

Bežné výdavky

Rozhodujúcu časť celkových výdavkov predstavovali bežné - mzdové a prevádzkové výdavky, ktoré v relatívnom vyjadrení dosiahli 84,7 % celkových výdavkov. Upravený rozpočet týchto výdavkov bol v sume 1 228 242 Eur. Skutočne dosiahnutá úroveň týchto výdavkov bola v hodnote 1 227 920 Eur, čím sa dosiahla ich nepatrná úspora 322 Eur oproti upravenému rozpočtu.

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Schválený rozpočet výdavkov tejto kategórie bol v priebehu roku upravený 4 rozpočtovými opatreniami. Zohľadnením týchto rozpočtových opatrení sa zvýšili celkové mzdové prostriedky pre zamestnancov ARDAL zo sumy 356 655 Eur na sumu 481 440 Eur a v rámci nich mzdové prostriedky pre zamestnancov v štátnej službe zo sumy 287 655 Eur na sumu 368 700 Eur. Až tieto úpravy rozpočtu umožnili zachovať priemernú mzdu dosiahnutú v roku 2013, valorizovanú o 16 Eur mesačne na zamestnanca pre rok 2014. Skutočne vyplatené mzdy zamestnancom ARDAL za rok 2014 boli v hodnote 481 440 Eur, z toho u zamestnancov v štátnej službe v sume 368 699,93 Eur. Podiel mzdových výdavkov na celkových výdavkoch bol 33,2 % a na bežných výdavkoch 39,2 %.

Tarifné a osobné platy dosiahli sumu 300 267 Eur a ich podiel na celkových mzdách bol 62,4 %. Osobné príplatky zamestnancov boli 62 588 Eur, čím dosiahli 13 % podiel z celkových miezd. Príplatky za riadenie predstavovali sumu 5 830 Eur, čo bolo 1,2 % celkových miezd. Odmeny všetkým zamestnancom dosiahli 110 106 Eur, čo bolo 22,9 % celkových miezd. Ostatné mzdové náležitosti – platové vyrovnania dosiahlo úroveň 2 649 Eur, čo predstavovalo 0,5 % celkových miezd.

Poistné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní

Skutočné výdavky na poisťné a príspevky do sociálnej a do zdravotných poisťovní predstavovali sumu 160 535 Eur, boli len 4 Eurá pod úrovňou upraveného rozpočtu. Ich podiel na celkových výdavkoch bol 11,1 % a 13,1 % na bežných výdavkoch.

Zdravotné poistenie bolo uhradené v sume 45 810 Eur, čo predstavovalo 28,5 % celkového poisťného a príspevkov poisťovniam, z ktorých platby do Všeobecnej zdravotnej poisťovne dosiahli sumu 27 963 Eur a do ostatných – súkromných zdravotných poisťovní sumu 17 847 Eur.

Sociálne zabezpečenie zamestnancov ARDAL pozostávalo z platieb nemocenského, starobného, úrazového, invalidného poistenia a poistenia v nezamestnanosti a z príspevku do rezervného fondu solidarity. Platby do Sociálnej poisťovne boli v celkovej sume 114 725 Eur a predstavovali rozhodujúci 71,5 % podiel celkového poisťného a príspevkov poisťovniam.

Tovary a služby

Rozpočet bežných – prevádzkových výdavkov na obstaranie a nákup tovarov a služieb v roku 2014 predstavoval sumu 586 124 Eur. V skutočnosti bol čerpaný v sume 585 806 Eur, čím sa dosiahla oproti upravenému rozpočtu úspora 318 Eur. Ich podiel na celkových výdavkoch bol 40,4 % a na celkových bežných výdavkoch spolu 47,7 %.

Tab. č. 3: Prehľad čerpania výdavkov podľa rozpočtových skupín

v Eurách / v %

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2014		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
A	1	2	3	3 : 1	3 : 2
631 – cestovné výdavky	7 750	19 205	19 199	247,7	100,0
632 – energia, voda, komunikácie	199 660	130 159	130 140	65,2	100,0
633 – materiál a dodávky	26 050	46 790	46 705	179,9	99,8
634 – dopravné	5 950	3 656	3 638	61,1	99,5
635 – rutinná a štandardná údržba	1 020 577	319 914	319 783	31,3	100,0
636 – nájomné za prenájom	120	70	60	50,0	85,7
637 – ostatné tovary a služby	105 602	66 330	66 281	62,8	99,9
630 – tovary a ďalšie služby	1 365 709	586 124	585 806	42,9	99,9

Prevádzkové výdavky na informačnú a komunikačnú technológiu (ďalej len: „IKT“) boli v sume 443 258 Eur, čo je 75,7 % prevádzkových výdavkov. V rámci týchto výdavkov sa financovala prevádzka, podpora a prístupové práva do systémov Bloomberg, Reuters – Thomson, udržiavanie a podpora licencií Wall Street Systems, podpora a údržba aplikácie týchto licencií v IS ARDAL, zabezpečovaná spoločnosťou PreFIS, ďalej informačná bezpečnosť a projekty spojené s bezpečnostnou politikou – ochrana, bezpečnosť a dostupnosť systémov, drobná obnova a náhrady opotrebovaných hardvérových a softvérových prvkov komunikačnej infraštruktúry.

Bežná prevádzka ARDAL mimo IKT bola v sume 106 333 Eur, čo predstavuje 18,1 % skutočných prevádzkových výdavkov. Z týchto výdavkov sa uhradili výdavky spojené s využívaním priestorov v budove ŠP, ich udržiavanie, energie, telekomunikačné služby, informačný servis, kancelárske potreby, prevádzka dvoch služobných áut a iné dodávané a fakturované prevádzkové tovary a služby.

Prevádzkové výdavky na sociálnu starostlivosť a vzdelávanie zamestnancov boli v sume 36 215 Eur, ktoré v roku 2014 dosiahli 6,2 % podiel skutočných prevádzkových výdavkov. Išlo o príspevky na stravovanie, vzdelávanie, tvorbu sociálneho fondu, cestovné náhrady a vylepšenie pracovných podmienok.

Bežné transfery

Čerpanie výdavkov tejto skupiny bolo minimálne – v sume 139 Eur. Išlo o náhrady mzdy počas pracovnej neschopnosti zamestnancov. Zamestnanci pri zdravotnej indispozícii a chorobách v rozhodujúcej miere uprednostnili čerpanie dovolení pred čerpaním tejto náhrady.

Kapitálové výdavky

Investičné – kapitálové výdavky sa čerpali len na investičnej akcii č. 28657 a boli v sume 221 784 Eur. Použili sa na ďalšie rozšírenie funkcionalít a modernizáciu informačného systému ARDAL, ako napr. na zmenu rozhrania na automatizovaný import výsledkov aukcií IS WSS, na zmenu formátu zasielaných platieb na SEPA platby, na úpravu zasielaných transakčných údajov a splátkových kalendárov z dlhových inštrumentov cez rozhranie IS SAP ESO a niektoré iné drobné úpravy. Realizáciu projektov na tejto investičnej akcii na základe zmluvy zabezpečovala spoločnosť PreFIS, a.s. Bratislava

Tab. č. 4: Prehľad kapitálových výdavkov podľa rozpočtových skupín

v Eurách / v %

Rozpočtová skupina výdavkov	Rozpočet 2014		Skutočnosť	% čerpania rozpočtu	
	Schválený	Upravený		Schválený	Upravený
A	1	2	3	3 : 1	3 : 2
23604 - Nákup komunikačnej infraštruktúry	0	0	0	0 %	0 %
28657 - Zvýšenie a rozšírenie funkčnosti IS ARDAL	23 050	221 928	221 784	962,17 %	99,94 %
Kapitálové výdavky spolu	23 050	221 928	221 784	962,17 %	99,94 %

6. Personálne otázky

MF SR rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2014 stanovilo pre ARDAL systemizovaný celkový stav zamestnancov 21 osôb, a v rámci tohto stavu predpokladalo 17 štátnozamestnaneckých miest. Služobné a pracovné pozície v ARDAL si v rozhodujúcom počte vyžadujú vysokoškolské vzdelanie, znalosť anglického jazyka a viacročnú odbornú prax vo finančných a bankových inštitúciách, zameranú na oblasť financií, bankovníctva, IKT a na ekonomickú činnosť. Tieto nároky na vzdelanie, jazykové znalosti a odbornú prax determinujú skladbu zamestnancov, ktorá ovplyvňuje aj úroveň dosiahnutej priemernej mzdy.

ARDAL k 31. 12. 2014 mala 17 zamestnancov, z toho 12 v štátnej službe a 5 zamestnancov vykonávalo práce vo verejnom záujme. Z celkového počtu zamestnancov v štátnej službe bol 1 zamestnanec vo funkcii mimoriadnej významnosti a 11 zamestnanci boli v stálej službe. Prepočítaný stav zamestnancov bol 17, z ktorých 12 zamestnancov bolo v štátnej službe.

Skutočný počet 17 zamestnancov tvorilo 9 žien a 8 mužov. Priemerný vek zamestnancov ku koncu roka 2014 bol 49,52 roka, z toho u žien 48,83 roka a u mužov 50,29 roka. Vo vekovej štruktúre od 30 do 40 rokov bol 1 zamestnanec, od 40 do 50 rokov boli 9 zamestnanci, od 50 do 60 rokov boli 4 zamestnanci a nad 60 rokov boli 3 zamestnanci. Vysokoškolské vzdelanie mali 14 zamestnanci a úplné stredoškolské vzdelanie 3 zamestnanci.

V priebehu roka 2014 sa stav zamestnancov zvýšil zo 16 na 17 zamestnancov. Do pracovného pomeru nastúpili 2 nové zamestnankyne a jeden zamestnanec skončil pracovný pomer. Novoprijaté zamestnankyne obsadili 2 voľné pracovné pozície. Jedna z nich bola zaradená na uvoľnené pracovné miesto v referáte organizačno – právnom a zvláštnych úloh a druhá nahradila zamestnanca, ktorý skončil pracovný pomer a vykonával funkciu produktového administrátora IS ARDAL.

Skutočný stav zamestnancov umožňoval v roku 2014 zabezpečovanie rozhodujúcich úloh ARDAL so značným prevádzkovým rizikom, najmä s rizikom výpadku a zastupovania kľúčových zamestnancov. Každodenný prevádzkový výkon činností ARDAL sa podarilo udržať len za predpokladu vysokého pracovného tempa a intenzity práce. V snahe udržať kľúčových zamestnancov, motivovať a stabilizovať ich, bolo potrebné aj v priebehu roka 2014 využívať všetky zákonné možnosti odmeňovania, najmä priznaním osobných platov vybraným zamestnancom na kľúčových pozíciách v hlavnej činnosti, vyplácaním odmien a pod. Aj napriek relatívne vysokej priemernej mzde ARDAL v rámci rezortu MF SR, táto stále viac zaostáva za mzdovým ohodnotením v porovnateľných pracovných pozíciách v bankovom a vo finančnom sektore, čím rastie riziko odchodu dôležitých zamestnancov.

Tlak na doplnenie systemizovaného stavu zamestnancov významne vzrástol v posledných obdobiach, najmä v súvislosti s nárastom agendy ARDAL, ktorá je spojená, okrem iného, aj s vyššou potrebou získania finančných prostriedkov na krytie štátneho dlhu, likviditou štátneho rozpočtu a potrebou diverzifikácie finančných trhov, z ktorých sa získavajú tieto prostriedky. Fluktuácia zamestnancov ARDAL postupne rastie, za posledné 3 roky odišlo viac zamestnancov ako za prvých 9 rokov fungovania ARDAL spolu.

Nevyhnutnosťou pre štandardné fungovanie ARDAL je naplnenie systemizovaného stavu na 21 zamestnancov, čo zníži prevádzkové riziká na akceptovateľnú úroveň. V najbližšom období bude preto nevyhnutné obsadiť nasledovné pracovné pozície, ktoré sú zastupované a vykonávajú sa v obmedzenom rozsahu. Posilniť by sa mali predovšetkým služobné miesta v hlavnej činnosti, prijatím 4 nových zamestnancov, a to: 1 zamestnanca do odboru Back Office, 1 zamestnanca na referát podpory predaja štátnych cenných papierov, 1 zamestnanca na riadenia dlhu a 1 zamestnanca pre oblasť riadenia rizík. Základnou a rozhodujúcou prekážkou pre naplnenie uvedeného zámeru je permanentné systémové nepokrytie mzdových potrieb ARDAL.

Sociálny program a starostlivosť o zamestnancov ARDAL

Realizácia sociálneho programu a starostlivosť o zamestnancov bola limitovaná rozpočtovými, vecnými obmedzeniami a možnosťami. V rámci tohto programu sa v roku 2014 zabezpečovalo vzdelávanie, stravovanie, zamestnancov a tvorba sociálneho fondu organizácie. Čiastočne sa vylepšilo tiež pracovné prostredie. Limitujúcim faktorom aj v tejto oblasti boli stanovené možnosti všeobecnými právnymi predpismi a kolektívnymi zmluvami vyššieho stupňa. Niektoré výhodnejšie podmienky a benefity pre zamestnancov nebolo možné dohodnúť, keďže v ARDAL nepôsobí odborová organizácia.

V roku 2014 sa podarilo zabezpečiť výmenu opotrebovaného zariadenia na sekretariáte riaditeľa a v zasadacej miestnosti.

Vzdelávanie zamestnancov sa zabezpečovalo prostredníctvom školení, kurzov, seminárov, vrátane výdavkov na odbornú tlač. Za týmto účelom sa použili finančné prostriedky v sume 3 032 Eur. Vecne išlo o umožnenie účasti na 16 odborných seminároch a školeniach zo zákonov a noviel zákonov, ktoré absolvovalo 19 zamestnancov. Možnosť zdokonalenia sa v anglickom jazyku využívalo v priebehu roku 2014 formou individuálnej a skupinovej výučby 7 zamestnancov. Dve nové zamestnankyne absolvovali školenie o bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany pred požiarom.

Na zahraničných služobných cestách sa vystriedalo fyzicky 5 zamestnancov v nadväznosti na ich služobné zaradenie, kompetencie a účel cesty. Celkovo sa uskutočnilo 9 zahraničných služobných ciest a v rámci nich 12 vycestovaní do 6 európskych štátov. Za týmto účelom sa z rozpočtu ARDAL použila suma 19 114 Eur, z ktorej sa hradila doprava, ubytovanie, diéty a drobné výdavky v spojitosti s týmito cestami. Zastupovanie SR v európskych inštitúciách – v Európskej komisii a v OECD sa zabezpečilo 5 cestami a so 6 vycestovaniami. Za účelom účasti na významných konferenciách, ktoré boli vo väčšine prípadov spojené so stretnutiami s významnými reálnymi a potenciálnymi investormi do ŠCP SR. Uskutočnené boli 4 zahraničné cesty a 6 vycestovaní.

Zamestnanci spolu s rodinnými príslušníkmi v obmedzenej miere mohli využívať na rekreácie a oddych aj účelové zariadenia rezortu MF SR, najmä v čase školských prázdnin.

7. Ciele a prehľad ich plnenia

Výdavky ARDAL sú rozpočtované v programe 074 01. V rámci tejto programovej štruktúry ARDAL mala „Zabezpečiť dennú likviditu štátneho rozpočtu“. Tento cieľ sa sledoval denne prostredníctvom merateľného ukazovateľa: „dosiahnuť podiel pracovných dní, kedy je zabezpečená likvidita štátneho rozpočtu na celkovom počte pracovných dní na úrovni 100 %“. Predmetný ukazovateľ vystihuje v súhrne jednu z najvýznamnejších a rozhodujúcich činností, pre ktorú vznikla ARDAL v súlade so zákonom o ŠP.

Plnením stanoveného cieľa ARDAL denne plnila záväzky Slovenskej republiky, dodržiavala platobnú disciplínu štátu voči domácim a zahraničným subjektom. Týmto predchádzala aj reálnemu vzniku finančných škôd s možným dopadom na štátny rozpočet v prípade nezaplatenia a omeškania platieb, napr. platenie sankcií z omeškania, možné zhoršenie ratingu štátu, strata dôveryhodnosti a dobrého mena SR a pod. Možno konštatovať, že ARDAL zabezpečila dostatok finančných prostriedkov pre dennú likviditu štátu pri zodpovedajúcej efektívnosti a hospodárnosti tým, že stanovený rozpočet výdavkov ŠR pre klienta štátny dlh bol dodržaný a dosiahla sa jeho úspora v sume 117,2 mil. Eur.

ARDAL počas celého roka 2014 plynule zabezpečovala likviditu ŠR na dennej báze tým, že zabezpečila úhrady všetkých rozpočtových platieb klientov Štátnej pokladnice, mimorozpočtových platieb, platieb zadaných subjektmi verejnej správy a ostatných klientov zapojených do systému ŠP v termíne splatnosti. Ani jedna platba zadaná do platobného informačného systému ŠP sa z titulu nedostatku likvidity neomeškala, resp. sa neuhrádzala po jej splatnosti v nasledujúce dni. Za účelom splnenia tohto cieľa ARDAL vykonávala celý rad obchodných a finančných operácií na finančnom trhu. Napriek zložitým podmienkam na finančnom trhu, zákonným obmedzeniam, dokázala za výhodných obchodných podmienok zabezpečiť v roku 2014 vydanie jednej syndikovanej emisie štátnych dlhopisov v sume 1 500 mil. Eur, dvoch emisií štátnych dlhopisov v cudzej mene – 3 400 mil. nórskych korún. Na druhej strane, v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti udržiavala veľkosť hotovostnej rezervy tak, aby zabezpečila plynulé krytie štátneho dlhu a financovanie všetkých potrieb štátneho rozpočtu v roku 2014. V prípade priebežného prebytku likvidity ARDAL v mene MF SR ukladala voľné zdroje na finančnom trhu, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na zlacnenie financovania štátneho dlhu a likvidity.

8. Hodnotenie a analýza hlavnej činnosti ARDAL v roku 2014

Jednou z hlavných úloh ARDAL v roku 2014 bola správa štátneho dlhu. Išlo najmä o vydávanie štátnych cenných papierov na domácom a zahraničnom kapitálovom trhu, vysporiadanie obchodov so štátnymi cennými papiermi, vyplácanie nominálnej hodnoty a výnosov zo splatných štátnych cenných papierov až na majiteľa, realizovanie spätných nákupov cenných papierov pred splatnosťou a správu agendy vládnych úverov. Ďalšou nie menej dôležitou úlohou ARDAL bolo riadenie likvidity štátu a ŠP, zhodnocovanie dočasne voľných finančných prostriedkov a uzatváranie finančných operácií súvisiacich s riadením finančných rizík. Činnosti vyplývajúce zo svojich hlavných úloh ARDAL vykonávala v súlade s ustanoveniami zákona o ŠP v mene a na účet MF SR.

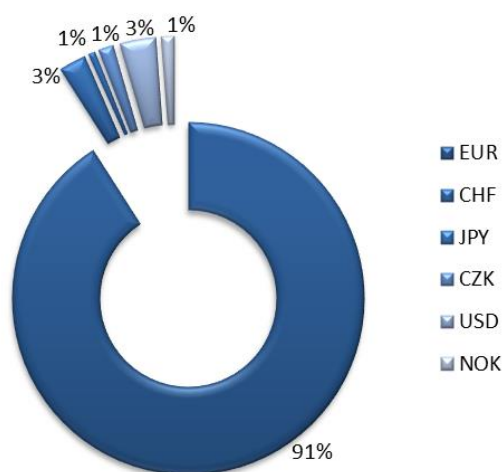
ARDAL v rámci svojej pôsobnosti taktiež zabezpečovala vysporiadanie všetkých uzatvorených finančných operácií a pripravovala podklady pre MF SR a ŠP pre účely účtovania a vykazovania. ARDAL spolupracovala s MF SR a NBS v oblastiach týkajúcich sa ich pôsobností, ktoré sú ustanovené zákonom, pripravovala návrhy, podklady a iné informácie pre MF SR, ŠP a NBS.

Prioritou ARDAL v roku 2014 bolo zabezpečiť financovanie plánovanej finančnej potreby štátu podľa zákona o štátnom rozpočte na rok 2014. V uvedenom zákone bola stanovená hodnota potreby štátu sumou 7 500 mil. Eur. Táto suma bola neskôr v dôsledku predfinancovania v roku 2013 a menšieho hotovostného schodku štátneho rozpočtu v roku 2013 upravená na hodnotu 4 900 mil. Eur. Túto upravenú potrebu financovania sa podarilo dosiahnuť už v priebehu novembra. Celkovo v roku 2014 MF SR vydalo na finančných trhoch cenné papiere v nominálnej hodnote 4 881 mil. Eur (v prípade cudzo-menových emisií bol použitý kurz príslušnej menovo úrokovej transakcie).

V roku 2014 nebol čerpaný žiadny vládny úver. Štát na konci roka 2014 disponoval likviditnou rezervou v hodnote 1 468,6 mil. Eur. Počas roka ARDAL využívala možnosť zhodnocovať voľnú likviditu v mene MF SR v NBS prostredníctvom ŠP. K 31.12.2014 bolo na termínovaných vkladoch v NBS prostredníctvom ŠP zhodnocovaných 1 000 mil. Eur.

Jednou z priorít ARDAL pri riadení štátneho dlhu bola, a aj v budúcnosti naďalej bude, diverzifikácia investorskej bázy. Preto MF SR prostredníctvom ARDAL pokračovalo aj v roku 2014 vo vydávaní štátnych dlhopisov mimo euro trhov a emitovalo štátne dlhopisy denominované v nórske korúnach. V roku 2014 sa po prvýkrát podarilo realizovať súkromné umiestnenie emisie štátnych dlhopisov oslovením špecifickej skupiny investorov z Nemecka a Rakúska.

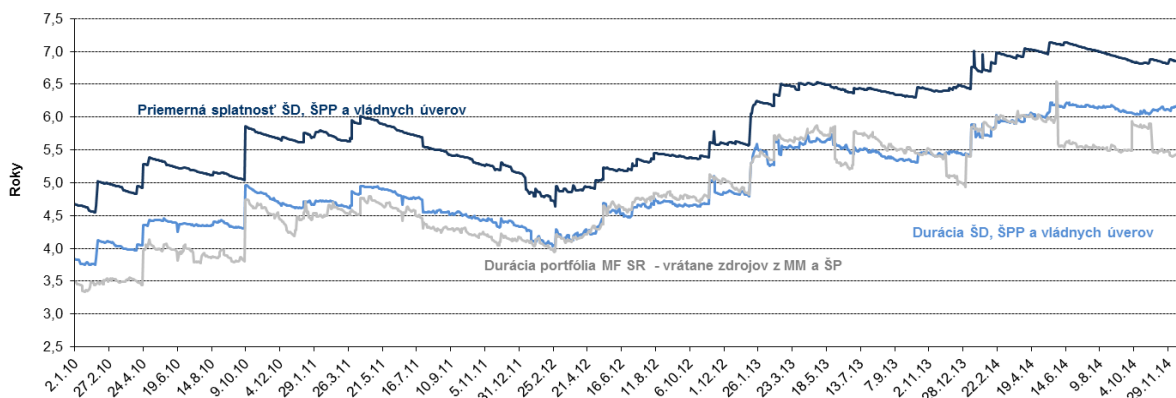
Graf č. 2: Štruktúra portfólia štátnych dlhopisov podľa meny k 31.12.2014



Priaznivé trhové podmienky umožnili ARDAL v mene MFSR vydávať štátne dlhopisy s dobou do splatnosti 10 a viac rokov a nahrádzať krátkodobé záväzky dlhodobými, s prijateľnými úrokovými nákladmi. Vďaka tomu priemerná vážená doba do splatnosti portfólia vzrástla na úroveň 6,8 roka a priemerná vážená dĺžka na úroveň 6,2 roka. Ide o najlepšie hodnoty v histórii sledovania portfólia štátneho dlhu Slovenska. Napriek vydávaniu štátnych dlhopisov s dlhšou dobou do splatnosti nedošlo k navýšeniu priemernej váženej úrokovej sadzby záväzkov štátu, skôr naopak, úrokové náklady dlhovej služby poklesli. Pokles trhových úrokových sadzieb, ktorý bol počas roka výraznejší ako

očakával trh a analytici, sa prejavil v poklese priemernej váženej úrokovej sadzby celkových záväzkov štátu z úrovne 3,60 % p. a. v roku 2013 na úroveň 3,35 % p. a. na konci roka 2014.

Graf č. 3: Vývoj durácie a priemernej splatnosti



V priebehu roka 2014 boli splatené 3 štátne dlhopisy, čo predstavovalo 196 výplat menovitých hodnôt až na majiteľa štátneho dlhopisu a 4 vládne úvery. Celkovo v roku 2014 bolo realizovaných 1 057 výplat kupónov na majiteľov cenných papierov.

Z pohľadu počtu realizovaných transakcií ARDAL v roku 2014 v mene MF SR uzatvorila 501 zhodnocovacích obchodov s 24 protistranami, 98 refinančných obchodov so 16 protistranami, 1 020 refinančných transakcií so ŠP, 6 menovo-úrokových swapov s 3 protistranami a 7 „Buy&Sell Back“ transakcií s 1 protistranou. V súvislosti so 17 menovo-úrokovými swapmi ARDAL riadila kreditné riziko prostredníctvom „cash kolaterálov“ v súlade s uzatvorenou ISDA dokumentáciou. Z pohľadu obchodov s cennými papiermi boli celkovo v roku 2014 uskutočnené predaje 19 tranží štátnych cenných papierov prostredníctvom konkurenčných aukcií, 3 tranží štátnych cenných papierov prostredníctvom syndikátov bánk, 1 predaj formou súkromného umiestnenia emisie, 2 konkurenčné aukcie spätného nákupu a 41 bilaterálnych spätných nákupov štátnych cenných papierov.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené záväzky a pohľadávky štátu k 31.12.2014 a štruktúra portfólia štátnych cenných papierov a vládnych úverov podľa typu úrokovej sadzby. Cudzia mena je prepočítaná kurzom ECB k 31.12.2014 (v prípade zahraničných dlhopisov zabezpečených voči kurzovému riziku, bol na prepočet do meny euro použitý kurz, pri ktorom bol obchod uzatvorený).

Tab. 5: Záväzky a pohľadávky štátu k 31.12.2014

ZÁVÄZKY	Nominálna hodnota [Eur]	Úroková sadzba [% p. a.]
Refinančné obchody so ŠP	5 286 449 143,91	0,9216
Medzibankové úvery	0,00	0,0000
ŠD predané externým protistranám	35 155 467 728,87	3,7004
<i>z toho registrované v zahraničí</i>	<i>6 609 239 192,87</i>	<i>3,8714</i>
<i>z toho registrované na Slovensku</i>	<i>28 546 228 536,00</i>	<i>3,6760</i>
Emitované v roku 2014 (priamy predaj, aukcie, syndikát)	4 880 767 362,61	2,4995
ŠPP predané externým protistranám	0,00	
Emitované v roku 2014 (priamy predaj, aukcie)	0,00	
Vládne úvery	1 565 411 980,65	3,5779
SPOLU	42 007 328 853,43	3,3461
POHLADÁVKY	Nominálna hodnota [Eur]	Úroková sadzba % p. a.
Medzibankové depozitá (vrátane vkladu v ŠP / NBS) v EUR	1 468 600 000,00	0,2820
Bežný účet ŠP v NBS v EUR (na žiadosť ARDAL)	0,00	0,1000
Buy & Sell Back	0,00	0,0000
SPOLU	1 468 600 000,00	0,2820

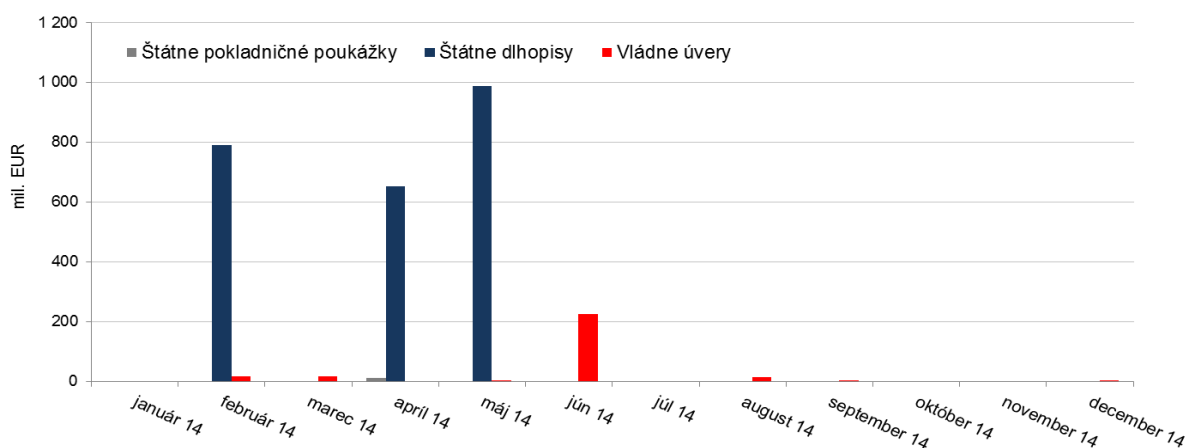
Tab. č.6: Štruktúra finančných záväzkov štátu podľa typu úrokovej sadzby k 31.12.2014

	Nominálna hodnota [Eur]
Štátne dlhopisy	35 155 467 728,87
<i>z toho s fixnou sadzbou</i>	<i>32 563 419 192,87</i>
<i>z toho s pohyblivou sadzbou</i>	<i>2 592 048 536,00</i>
<i>z toho s nulovou sadzbou</i>	<i>0,00</i>
Štátne pokladničné poukážky	0,00
Vládne úvery	1 565 411 980,65
<i>z toho s fixnou sadzbou</i>	<i>1 523 839 813,57</i>
<i>z toho s pohyblivou sadzbou</i>	<i>41 572 167,08</i>
SPOLU	36 720 879 709,52

Štátne cenné papiere v roku 2014

V roku 2014 boli splatné tri emisie štátnych dlhopisov v celkovej nominálnej hodnote 2 529,9 mil. Eur, jedna emisia ŠPP v nominálnej hodnote 11,5 mil. Eur a istiny vládnych úverov v hodnote približne 281,2 mil. Eur. Okrem uvedeného boli v roku 2014 spätne odkúpené štátne dlhopisy splatné v roku 2014 a 2015 v celkovej nominálnej hodnote 1 511,2 mil. Eur.

Graf č. 4: Splatnosť istín štátnych cenných papierov a vládnych úverov v roku 2014



Za účelom zabezpečenia finančných prostriedkov na financovanie splatných záväzkov štátu a krytia štátneho rozpočtu boli emitované štátne cenné papiere prostredníctvom aukcií, syndikátov bánk a predajom dlhopisu formou súkromného umiestnenia. ARDAL v prvom štvrtroku uskutočnila predaje troch dlhopisov prostredníctvom syndikátu a jeden predaj dlhopisov formou súkromného umiestnenia emisie. V januári 2014 sa prostredníctvom syndikátu troch vybraných primárnych dealerov podarilo predat štandardné slovenské dlhopisy (podľa slovenskej legislatívy) s dobou do splatnosti 15 rokov v menovitej hodnote 1 500 mil. Eur.

Vzhľadom na obmedzenú kapacitu slovenského finančného trhu, ARDAL aj v roku 2014 pokračovala v oslovovaní zahraničných investorov a nadviazala tým na prelomové predchádzajúce roky. Formou syndikátu boli v marci predané dva štátne dlhopisy denominované v nórske koruny (v ekvivalente 407,97 mil. Eur) - dlhopis s dobou do splatnosti 10 rokov (v ekvivalente 137,9 mil. Eur) a 12 rokov (v ekvivalente 269,98 mil. Eur). K uvedeným cudzomenovým emisiám ARDAL v mene MF SR uzatvorila menovo-úrokové swapy s rovnakou dobou do splatnosti ako majú jednotlivé dlhopisy. Týmto transakciami ARDAL zabezpečila pozíciu voči kurzovému riziku a vytvorila tým fakticky syntetické dlhopisy v Eur.

Vo februári formou súkromného umiestnenia emitovalo MF SR na zahraničnom trhu štátne dlhopisy s 20 ročnou dobou do splatnosti v menovitej hodnote 500 mil. Eur. Pri celkovom dopyte (vrátane syndikátov) 10 969,3 mil. Eur boli v roku 2014 akceptované ponuky na kúpu dlhopisov v celkovej menovitej hodnote 4 880,8 mil. Eur.

Vďaka značnému dopytu po štátnych cenných papieroch s dlhšou dobou do splatnosti v roku 2014 ARDAL v mene MF SR neotvorila žiadnu novú emisiu ŠPP a neuskutočnila sa ani predajná aukcia ŠPP.

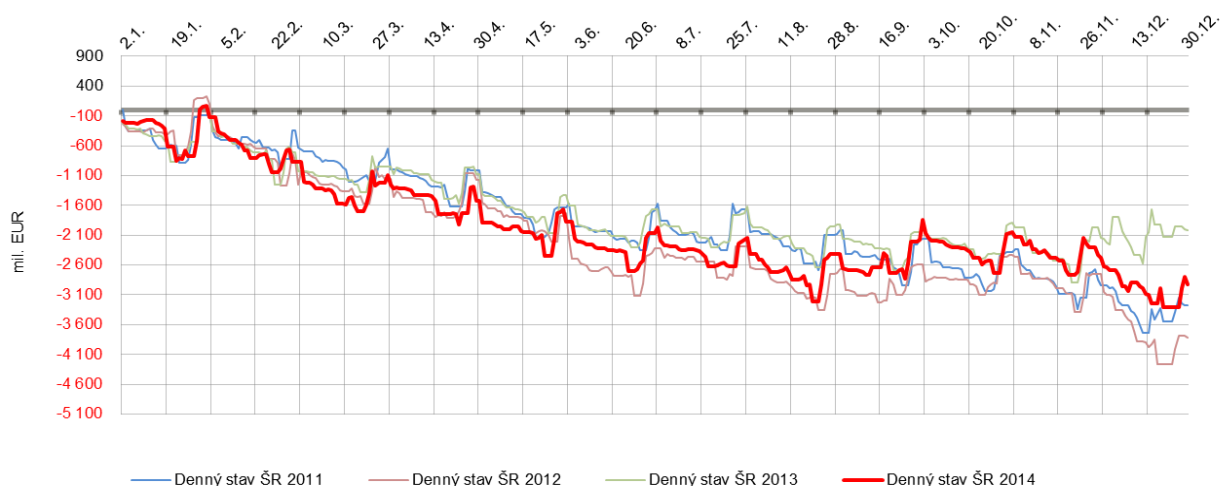
Spätne nákupy štátnych cenných papierov sú štandardným nástrojom, ktorý používajú takmer všetky dlhové agentúry. ARDAL prostredníctvom týchto nákupov efektívnejšie investovala dočasne voľné finančné prostriedky v porovnaní s medzibankovým peňažným trhom, rozložila splatnosť záväzkov z jedného dňa do viacerých mesiacov a zmenšila angažovanosť voči tretím stranám (zmenšenie kreditného a likviditného rizika).

ARDAL v roku 2014 realizovala v mene a na účet MF SR spätne nákupy štátnych dlhopisov splatných v roku 2014 a 2015. Celkovo boli spätne nakúpené dlhopisy v nominálnej hodnote 1 511,2 mil. Eur. Išlo o spätne nákupy emisie ŠD 202 splatnej vo februári 2014, zahraničného dlhopisu XS0192595873 splatného v máji 2014, ŠD 210 a zahraničnej emisie XS0430015742, oba dlhopisy splatné v januári 2015. Spätne nákupy boli realizované priamymi nákupmi a prostredníctvom aukcií.

Riadenie likvidity v roku 2014

Riadenie likvidity, okrem riadenia štátneho dlhu (splácanie a vydávanie štátnych cenných papierov a vládnych úverov), výrazne ovplyvňovalo vývoj štátneho rozpočtu v priebehu roka 2014. Na nasledujúcom grafe je zobrazený vývoj štátneho rozpočtu za posledné štyri roky.

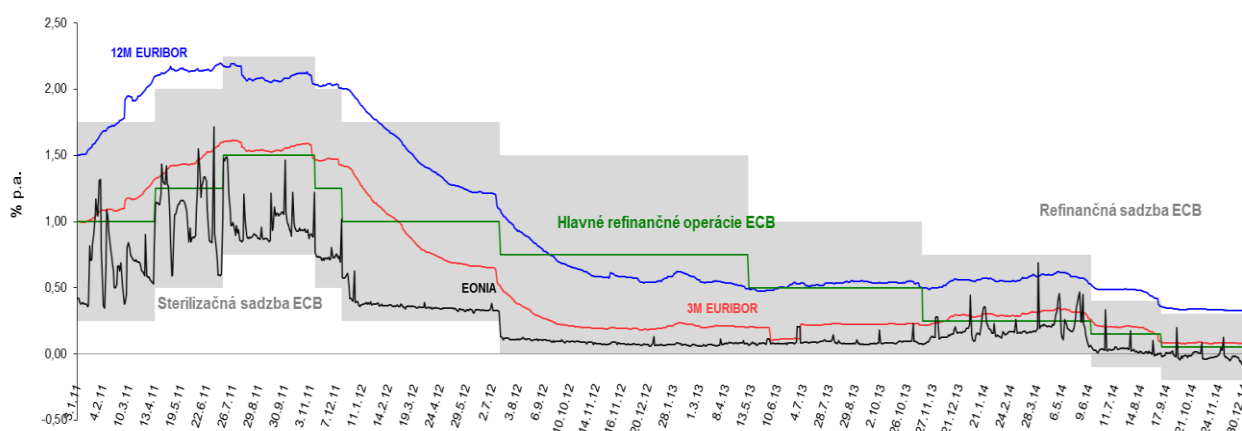
Graf č. 5: Vývoj štátneho rozpočtu – obdobie rokov 2011 až 2014



V porovnaní s predchádzajúcim rokom, v ktorom bol ku koncu roka 2013 vykázaný deficit v hodnote 2 023,3 mil. Eur, došlo k zhoršeniu hospodárenia o približne 900 mil. Eur. Deficit k 31.12.2014 mal hodnotu približne 2 923,4 mil. EUR, čo je 89,03 % z hodnoty schválenej v rozpočte na rok 2014.

Riadenie a najmä zhodnocovanie dočasne voľnej likvidity výrazne ovplyvňovala aj úroková politika ECB, najmä bezprecedentný krok zavedenia zápornej sterilizačnej sadzby, ktorou ECB úročí aj zostatky na účtoch účastníkov platobného systému Target2. Rada guvernérov ECB v priebehu roka 2014 pristúpila k dvom úpravám kľúčových úrokových sadzieb, a to v júni a v septembri. V oboch prípadoch išlo o zníženie úrokových sadzieb. Po poslednej zmene sú od 10. septembra 2014 v platnosti nasledovné úrokové sadzby: úroková sadzba hlavných refinančných operácií 0,05 % p. a., úroková sadzba jednoduchých refinančných operácií 0,30 % p. a. a úroková sadzba jednoduchých sterilizačných operácií - 0,20 % p. a. Nasledujúci graf zobrazuje vývoj uvedených kľúčových úrokových sadzieb od roku 2011.

Graf č. 6: Vývoj kľúčových úrokových sadzieb za obdobie 2011 – 2014

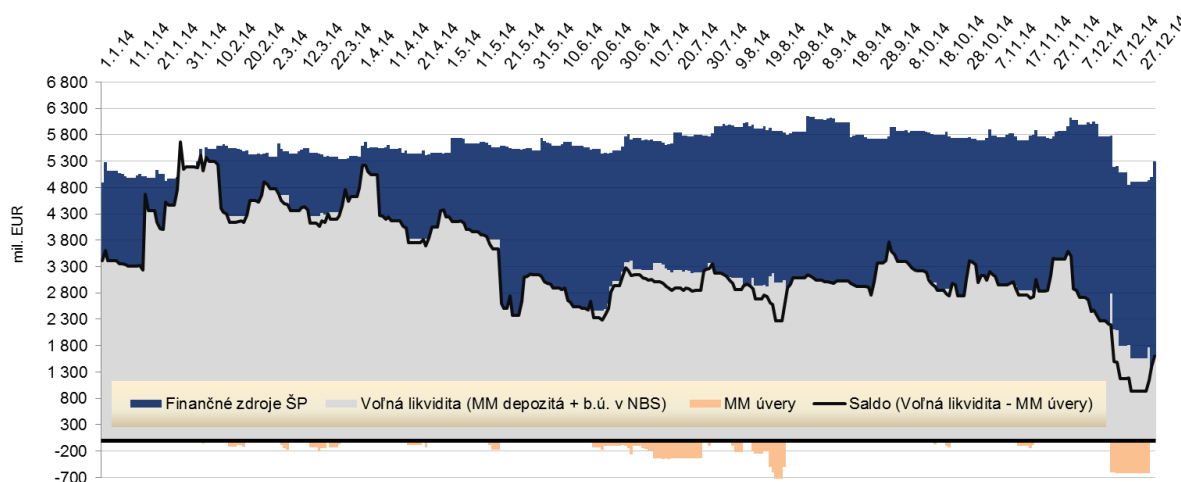


V roku 2014 sa hotovostná rezerva MF SR pohybovala v rozmedzí od 1 403 mil. Eur do 5 666 mil. Eur. Dostatočná likviditná rezerva vznikla vďaka úspešným emisiám, uskutočneným na domácom a zahraničnom kapitálovom trhu

najmä počas prvého polroku. K 31.12.2014 malo MF SR zhodnotené finančné zdroje v komerčných bankách a v NBS v celkovej hodnote 1 468,6 mil. Eur

Uvedené finančné zdroje boli zhodnocované v súlade so schválenými kreditnými limitmi v komerčných bankách a v dlhových agentúrach s maximálnou splatnosťou do 1 roka (iba s NBS cez ŠP), pričom prevažovali obchody so splatnosťou do 1 týždňa (455 transakcií z celkového počtu 501). Do krátkej pozície (keď si MF SR muselo požičať zdroje z peňažného trhu) sa MF SR dostávalo len z dôvodu doľadovania výkyvov v likvidite. Na nasledujúcom grafe je zobrazená štruktúra finančných zdrojov v priebehu roka 2014.

Graf č. 7: Vývoj finančných zdrojov kumulovaných v ŠP a zdrojov na peňažnom trhu, resp. z peňažného trhu



Vyhodnotenie potenciálnych finančných rizík štátneho dlhu podľa platnej Stratégie riadenia štátneho dlhu

V Stratégii riadenia štátneho dlhu na roky 2011 až 2014 boli v porovnaní s predchádzajúcou stratégiou upravené hodnoty stanovených limitov pre refinančné a úrokové riziko. Cieľom riadenia dlhu bolo a stále je dosiahnutie tesného priblíženia sa k stanoveným hodnotám, resp. udržanie kritérií čo najbližšie k stanoveným hodnotám.

Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti do jedného roka bola stanovená na úrovni 25 % záväzkov splatných do jedného roka k celkovým záväzkom. Hodnota tohto kritéria k 31. 12. 2014 sa medziročne zvýšila z hodnoty 9,61 % vykazanej ku koncu roka 2013 na úroveň 12,31 % celkových záväzkov. Hodnota refinančného rizika kumulatívnej splatnosti do piatich rokov bola stanovená na úrovni 65 % záväzkov splatných do piatich rokov k celkovým záväzkom. Hodnota tohto kritéria k 31.12.2014 bola na úrovni 45,51 %. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka došlo k poklesu z hodnoty 47,65 % z celkových záväzkov.

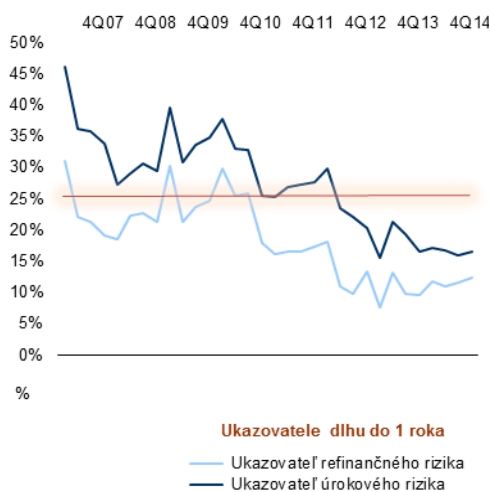
Hodnota úrokového rizika kumulatívnej refixácie¹⁾ do jedného roka bola stanovená taktiež na úrovni 25 % záväzkov refixovaných do jedného roka k celkovým záväzkom. Hodnota tohto kritéria k 31.12.2014 bola na úrovni 16,54%. Hodnota úrokového rizika kumulatívnej refixácie do piatich rokov bola stanovená na úrovni 65 % záväzkov refixovaných do piatich rokov k celkovým záväzkom. Hodnota tohto kritéria k 31.12.2014 bola na úrovni 45,54 %. Pre porovnanie, uvedené ukazovatele boli k 31.12.2013 na úrovni 16,59 %, resp. 47,69 % z celkových záväzkov. Vo všetkých uvedených ukazovateľoch portfólia štátneho dlhu sa premietla emisná politika, cieľom ktorej bolo využívanie možností emitovania štátnych dlhopisov s dlhšou splatnosťou na úkor využívania krátkodobých lacnejších zdrojov financovania.

¹⁾ zmena úrokovej sadzby v prípade transakcií s pohyblivou sadzbou alebo zmena úrokovej sadzby v prípade splatnosti uzatvorenej transakcie a uzatvorením novej transakcie za nových trhových podmienok

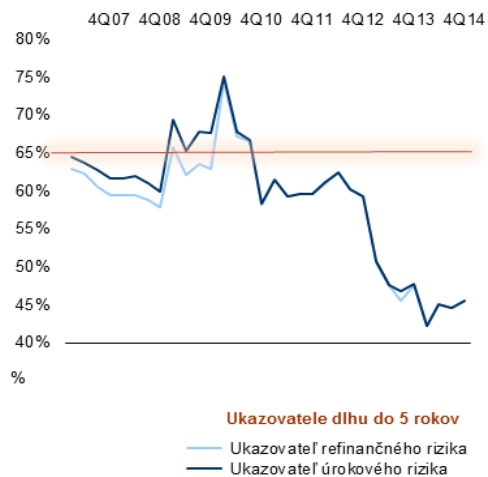
Tab. č. 6: Prehľad ukazovateľov k 31. 12. 2014

Roky	Refinančné riziko		Úrokové riziko	
	Účtovný dlh	Limit	Účtovný dlh	Limit
1	12,31 %	25,00%	16,54 %	25,00%
5	45,51 %	65,00%	45,54 %	65,00%

raf č. 8: Dlh do 1 roka



Graf č. 9: Kumulatívny dlh do 5 rokov



8.1. Hodnotenie organizácie Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity za rok 2014 zo strany ústredného orgánu

Orgán štátnej správy - Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity bola zriadená v zmysle zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov od 1.2. 2003 ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva financií SR so sídlom v Bratislave. Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity je neoddeliteľnou súčasťou systému štátnej pokladnice, v rámci ktorého zabezpečuje špecifické úlohy v oblasti riadenia verejných financií. V zákone č. 291/2002 Z. z. je zadefinovaná činnosť Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity ako aj jej vzťah k Ministerstvu financií SR a k organizácii Štátna pokladnica.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity zabezpečovala v priebehu roka 2014 operatívne riadenie dlhu a likvidity v súlade s úlohami stanovenými zákonom o Štátnej pokladnici a cieľmi stanovenými schválenou Stratégiou riadenia štátneho dlhu. Aktivita agentúry súviseli predovšetkým so zabezpečovaním potrieb financovania štátu, t. j. so zabezpečením dostatočnej likvidity na realizáciu rozpočtových výdavkov a tiež za účelom krytia štátneho dlhu a priebežného schodku štátneho rozpočtu.

V priebehu roka 2014 riadila Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity štátny dlh v súlade so Stratégiou riadenia štátneho dlhu na roky 2011 až 2014. Kritéria rizikovosti dlhu sa v roku 2014 dostali výrazne pod ich optimálnu úroveň. To výrazne znižuje rizikovosť riadenia dlhu, na druhej strane je to spojené s vyššími úrokovými nákladmi. Predaj dlhopisov mimo eurozóny priniesol väčšiu stabilitu financovania potrieb Slovenskej republiky a menšiu závislosť na aktuálnom vývoji bankového trhu v Slovenskej republike a eurozóne.

V priebehu roka 2014 bola v spolupráci s Ministerstvom financií SR pripravená nová Stratégia riadenia štátneho dlhu na roky 2015 až 2018. Stratégia bola pripravená v súlade so 4 ročným cyklom jej platnosti a nadväzuje v princípoch na predchádzajúcu stratégiu. Vývoj verejných financií a nákladov na správu štátneho dlhu v posledných rokoch a najmä hodnotenie Slovenska investormi, bankami a ratingovými spoločnosťami ukázali, že sledované ciele riadenia štátneho dlhu na roky 2011 až 2014 boli vhodne nastavené pre podmienky slovenskej ekonomiky, verejných financií a systému riadenia štátneho dlhu SR. Vzhľadom na obmedzenú kapacitu regionálneho dlhopisového trhu, stále sprísňujúcu sa všeobecnú finančnú reguláciu a kumulatívny nárast absolútnej hodnoty štátneho dlhu SR je potrebné posunúť parametre cieleného portfólia do oblasti menšieho rizika. Novým nastavením rizikových parametrov sa Slovensko v oblasti riadenia štátneho dlhu priradí k jadrovým krajinám eurozóny s moderným a prísny prístupom k riadeniu finančného rizika. Ciele v navrhovanej stratégii sú v línii s cieľmi definovanými v predchádzajúcich stratégiách riadenia štátneho dlhu. Nová stratégia mierne modifikuje kvantitatívne primárne ciele riadenia rizika.

V spolupráci so Štátnou pokladnicou zabezpečovala agentúra dennú platobnú schopnosť štátu a optimalizáciu denných zostatkov na jedinom účte Štátnej pokladnice. Agentúra zároveň vykonávala v priebehu roka 2014 finančné operácie na finančnom trhu, ktorých účelom bolo zhodnotenie dočasne voľných prostriedkov a zabezpečenie pozície štátu proti trhovým rizikám. V roku 2014 Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity v spolupráci so Štátnou pokladnicou pokračovala v aktívnom využívaní tzv. bežného účtu ŠP v NBS. Vďaka tomu bolo možné ukladať časť voľných zdrojov s takmer nulovým kreditným rizikom. Zlepšenie situácie na finančných trhoch pretrvávajúce od druhej polovice roka 2012 doteraz, umožnilo agentúre vydávať dlhopisy s prevažne dlhšou dobou splatnosti a zlepšovať tým parametre štátneho dlhu. V priebehu roka sa podarilo vytvoriť výraznú rezervu, ktorá umožnila realizovať značné spätné odkupy koncom roka s cieľom optimalizovať koncoročnú úroveň štátneho a tým aj verejného dlhu.

Z hľadiska hodnotenia priebehu aukcií štátnych cenných papierov v roku 2014 je možné konštatovať, že Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity rozhodovala o výsledkoch jednotlivých aukcií transparentne, obozretné, prevažne s cieľom vytvorenia dostatočnej rezervy na prípadné problémy s refinancovaním v budúcnosti. Predstavitelia agentúry spolu so zástupcami Ministerstva financií SR pri každej aukcii objektívne vyhodnocujú predložené ponuky investorov, čoho výsledkom sú akceptované objemy, ktoré vychádzajú z aktuálnych finančných potrieb štátu ako aj z vyhodnotenia aktuálneho a očakávaného vývoja na finančnom trhu. Súčasne sledujú zámer znižovať náklady dlhovej služby. Kým pri zohľadňovaní finančných potrieb štátu plní dôležitú úlohu priebežné bilancovanie realizovaných a plánovaných príjmov a výdavkov štátu, pri plnení zámeru znižovať náklady na refinancovanie verejného dlhu sa kladie dôraz na čo najvýhodnejšie podmienky každej aukcie z pohľadu dopytovaných výnosov do splatnosti a ponúkaných cien. Zároveň sa pri každej aukcii zodpovedne prihliada na predpokladaný celkový ročný objem, ktorý je potrebné refinancovať v danom roku.

Agentúra aj v roku 2014 pokračovala vo využívaní synergického efektu v oblasti riadenia dlhu a likvidity, ktorý poskytuje priestor na preklenutie dočasne nepriaznivých podmienok, respektíve využitie dobrých trhových podmienok na emitovanie štátnych dlhopisov a umožňuje štátu refinancovať sa za najlepších trhových podmienok.

Úrokové sadzby v roku 2014 pokračovali ďalší rok v prudkom poklese, najmä vplyvom rizikovej inflácie a z toho očakávaných krokov ECB smerujúcich k istej forme kvantitatívneho uvoľnenia. Najmä vďaka nižším očakávaným úrokovým sadzbám sa podarilo vytvoriť úsporu na úrokových nákladoch v porovnaní s rozpočtom v celkovej hodnote takmer 40 miliónov eur na aktuálnom princípe.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj pri tvorbe rozpočtu verejných financií a pri odhade úrokových nákladov štátneho dlhu. Ministerstvo financií SR poskytuje agentúre prognózy indikátorov finančného trhu podľa rozpočtovaného obdobia. Z prognóz úrokových sadzieb Ministerstva financií SR vychádzala agentúra pri tvorbe svojho rozpočtu aj v roku 2014.

Ministerstvo financií SR spolupracuje s agentúrou aj v oblasti tvorby emisnej politiky. Na pravidelných zasadnutiach Výboru pre riadenie dlhu a likvidity sa hodnotia výsledky činnosti agentúry a sú prediskutované možnosti priebehu nasledujúcich aukcií. Závery zo zasadnutí tohto výboru sa následne rešpektujú pri operatívnom riadení dlhu a likvidity.

Hlavnými užívateľmi výstupov agentúry sú Ministerstvo financií SR a Štátna pokladnica. Agentúra v spolupráci s týmito organizáciami zabezpečovala v rámci svojej hlavnej činnosti riadenie likvidity a dlhu štátu. Spolupráca s DataCentrom spočívala najmä v správe technologickej infraštruktúry a informačných systémov aktívne využívaných agentúrou na realizáciu operácií na finančnom trhu. Spolupráca s bankami a finančnými inštitúciami ako aj s Centrálnym depozitárom cenných papierov spočívala v uskutočňovaní bankových obchodov, aukcií a v obchodovaní s cennými papiermi. Agentúra ďalej skvalitnila obsah svojej internetovej stránky s ohľadom najmä na informačné potreby investorov. Agentúra pravidelne zverejňuje mesačnú správu o emisiách štátnych cenných papierov a riadení dlhu pre investorov a širokú odbornú verejnosť.

Prínos organizácie pre širokú verejnosť spočíva najmä v riadení verejných financií transparentnejším, efektívnejším a kontrolovateľnejším spôsobom. Okrem verejne prístupných informácií poskytuje agentúra žiadateľom informácie v zmysle zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

9. Hlavné skupiny používateľov výstupov ARDAL

ARDAL poskytuje výstupy a spolupracuje s inými orgánmi a inštitúciami v týchto oblastiach:

- s MF SR – a to tým, že:
 - ✓ spolupracuje pri vypracovaní stratégie riadenia štátneho dlhu, štátneho rozpočtu na jednotlivé roky a štátneho záverečného účtu,
 - ✓ poskytuje podklady pre rozhodnutia a stanoviská k finančným a obchodným podmienkam úverových zmlúv, zárukám a k ďalším finančným a obchodným operáciám,
 - ✓ spracováva podklady pre účtovníctvo a vedenie evidencie ŠD,
 - ✓ vypracováva podklady pre poradné orgány ministra, štátnych tajomníkov a pod.,
 - ✓ aktívne sa zúčastňuje na základe individuálnych požiadaviek ministerstva rokovaní, pracovných stretnutí, prác v komisiách a iných aktivít.
- so ŠP, ktorej poskytuje údaje na účely účtovania a vedenia evidencie o finančných operáciách, uskutočnených v mene ŠP, ktoré sú vykonávané v ARDAL v osobitných prípadoch,
- s bankovými inštitúciami, od ktorých využíva najmä služby pri emisiách a aukciách ŠCP v SR a v zahraničí a pri ich vysporiadaní,
- s CD CP, kde registruje ŠCP a vykonávané operácie so ŠCP,
- s DataCentrom spolupracuje pri prevádzke IKT, ktoré jej poskytuje súčinnosť pri obstaraní, obnove a zabezpečovaní funkčnosti a bezpečnosti tejto technológie,
- s NBS, ktorej zasiela podklady pre spracovanie dát a štatistických informácií pre ECB a Eurostat,
- s audítormi, s ratingovými spoločnosťami, ktorým poskytuje podklady a informácie k výkonu ich činnosti,
- s ostatnými subjektmi a s verejnosťou, ktorým poskytuje na požiadanie informácie, analýzy, stanoviská na základe práv a povinností vyplývajúcich zo všeobecnej legislatívy a právnych predpisov.

Zoznam použitých skratiek

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
AÚV	Alíkvotný úrokový výnos
CD CP	Centrálny depozitár cenných papierov, a.s.
CP	Cenné papiere
ECB	Európska centrálna banka
EMÚ	Európska menová únia
EÚ	Európska únia
IKT	Informačno-komunikačná technológia / výpočtová technika
ISIN	Registračné číslo emisie štátneho cenného papiera pridelené CD CP
IS	Informačný systém
KŠD	Klient Štátny dlh
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
NBS	Národná banka Slovenska
SR	Slovenská republika
ŠCP	Štátne cenné papiere
ŠD	Štátne dlhopisy
ŠP	Štátna pokladnica
ŠPP	Štátne pokladničné poukážky
VPS	Všeobecná pokladničná správa
WSS	Wall Street Suites